

PROTOKOLL MØTE 9. MAI 2022 KL 9:00 - 11:30 – KONTAKTPUNKTET FOR ANSVARLIG NÆRINGS LIV, STED: UTENRIKSDEPARTEMENTET, (MØTEROM KG 415).

Deltakere: Kontaktpunktsleder Frode Elgesem. Gro Granden, Cathrine Dehli og Beate Ekeløve-Slydal deltok på teams. Elgesem oppfordret til fysisk deltakelse i neste møte.

Sekretariatet: Sekretariatsleder Cathrine Halsaa, Kristel Tonstad og Åse Sand.

1. PROTOKOLL FRA MØTE I KONTAKTPUNKTET 19. APRIL 2022

Det planlagte møtet 4. april ble utsatt til 19. april.

Vedtak: Protokoll fra møte i Kontaktpunktet 19. april er godkjent.

2. OPPSUMMERING AV RELEVANT ARBEID SIDEN FORRIGE MØTE I KONTAKTPUNKTET

2.1. NYTT FRA KONTAKTPUNKTMEDLEMMENE

Kontaktpunktmedlemmene orienterte kort om aktiviteter siden sist, relatert til ansvarlig næringsliv, i henholdsvis LO, NHO og ForUM.

2.2. NYTT FRA SEKRETARIATET

Sekretariatet innledet om blant annet innlegg om OECDs retningslinjer og aktsomhetsvurderinger m.v. i arrangementer i regi av bedriftsjuristene, BI, NHO, entreprenør-foreningen Bygg og Anlegg. Sekretariatet orienterte videre om informasjonsmøte med de mandatgivende departementene om avslutning av enkeltsaken mellom fire fagforeninger og NBIM. Avtalen mellom partene og slutterklæring ble offentliggjort 22. april.

3. KONTAKTPUNKTET. ADMINISTRATIVE SPØRSMÅL

3.1. DIALOG MED FORBRUKERTILSYNET OG KOMPETANSEBYGGING

Elgesem og Halsaa orienterte om Kontaktpunktets kurs for Forbrukertilsynet. Kurset holdes 2x2 dager i mai, 5.-6. mai og 23. – 24. mai. Tilsynet har særlig bedt om at teori kobles til eksempler, og at Etisk Handel involveres på noen særlige tema de har erfaring med å gi veiledning på gjennom sine bedrifter, som levelønn og rapportering.

Tema for dag 1 og 2 vil være OECDs retningslinjer, OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger, åpenhetsloven og rettsutvikling i EU og internasjonalt, Kontaktpunktets næringslivsundersøkelse, Kontaktpunktets verktøy og ansvarlighetskompasset, UNGP og interessentdialog.

Tema for dag 3 og 4 vil være OECDs sektorveiledere og arbeid med to caser/dilemmaer. Eksfin vil presentere sitt arbeid med aktsomhetsvurderinger. Etisk handel vil innlede om revisjoner og egenrapporteringsskjema som

verktøy i risikokartlegging, innkjøpspraksis, og levelønn. LO vil innlede om faglige rettigheter – utvikling internasjonalt og ILOs kjernekonvensjoner, samt anstendig arbeid og eksempler om sosial dumping i Norge.

3.2. KONTAKTPUNKTETS MANDAT

Elgesem orienterte. Kontaktpunktet har gitt innspill til revidert mandat. Kontaktpunktet hadde ikke fått noe ny informasjon om revidert mandat.

Vedtak: Kontaktpunktet følger opp prosessen om utkast til endret mandat.

4. BEHANDLING AV ENKELTSAKER

4.1. ENKELTSAK CSJA – TELENOR

Elgesem og sekretariatet ved Tonstad innledet. Saken er inne i en prosess med «good offices/examination».

Vedtak: Kontaktpunktet følger opp videre skritt i saken.

4.2. ENKELTSAK SOMO OG 474 ORGANISASJONER – TELENOR

Sekretariatet ved Tonstad orienterte om status for arbeidet med saken. Den videre prosessen ble diskutert og medlem Granden hadde et særstandpunkt.

Beate Ekeløve-Slydal deltok ikke i behandlingen av denne saken.

4.3. ENKELTSAK KTNC WATCH – TOTAL, EQUINOR, TEHCNIP, SAMSUNG

Ola Mestad og sekretariatet ved Sand orienterte. Ifølge meklerne er mekling i avsluttende fase og vil ikke innebære store ekstra kostnader i den siste fasen. Det er satt frist for partene. Kontaktpunktet uttalte at de har forståelse for at denne saken har vært og er krevende, samtidig som kostnader og tidsbruk må vurderes i forhold til hva som er mulig å oppnå.

Vedtak: Kontaktpunktet støtter videre ressursbruk i saken med mål om å oppnå avtale, men ber meklerne presentere en plan med tidsramme og kostnadsestimat innen medio mai.

5. OECD OG KONTAKTPUNKTORDNINGEN

5.1. MØTE I OECDs WORKING PARTY FOR RESPONSIBLE BUSINESS CONDUCT 27. – 29. APRIL OG MØTER OM STOCKTAKING PROCESS

Sekretariatet ved Halsaa orienterte. Av særlig interesse for Kontaktpunktet var “Annual report of NCPs”. Den viser at mye godt arbeid gjøres i kontaktpunktene, men det preges fremdeles av at mange NCPer ikke gjør noen form for informasjonsarbeid, ikke mottar klager og ikke lykkes med å bringe partene til bordet. Det har også vært en nedgang i antall klagesaker der kontaktpunktene gir anbefalinger til partene eller uttaler seg om de har etterlevd retningslinjene.

Trenden med mange svake kontaktpunkt fortsetter. Kun 40% har minst en fast ansatt medarbeider, 73% av kontaktpunktene har hatt utskiftning av medarbeidere i 2021, 76% har medarbeidere som også dekker andre saker og dermed er sårbare for at ressursbruken går til andre presserende saker som i 2021 og 22 for mange NCPer gjelder håndtering av næringslivsspørsmål knyttet til Covid og Ukraina.

Det foregår møter om Stocktaking-prosessen, der FIN og NFD deltar, og sekretariatet har deltatt som observatør på noen av møtene.

5.2. NORDISK-BALTISK MØTE MELLOM KONTAKTPUNKTENE 20. MAI

Elgesem og sekretariatet ved Halsaa innledet. Sveriges kontaktpunkt har invitert til årlig møte i nettverket for de nordisk-baltiske kontaktpunktene 20. mai.

Gruppen av nordisk-baltiske kontaktpunkt har etablert seg som et tillitsbasert forum for utveksling av konkrete problemstillinger, som hvordan best gi råd til næringslivet om aktsomhetsvurderinger, samt metoder for å bidra til vellykket håndtering av klagesaker. Målet er å bidra til funksjonell likeverd mellom kontaktpunktene i den nordisk-baltiske regionen. Det norske kontaktpunktet har blitt invitert til å holde to innlegg. Følgende var tema for samlingen:

- Regulatory developments and the role of the NCP, presentation by the French NCP and the Norwegian NCP
- Designing and conducting awareness surveys on RBC drawing on the examples of LAC and the Norwegian NCP. How can results be used by the NCP.

Vedtak: kontaktpunktmedlemmene ble oppfordret til å delta.

5.3. OECD'S WORKING PARTY FOR RESPONSIBLE BUSINESS CONDUCT – PEER REVIEW AV IRLANDS NCP

Ekeløve-Slydal og sekretariatet ved Sand innledet.

Ekeløve-Slydal og Sand deltok i peer review-teamet, som la frem sin rapport i møtet i WPRBC 8. – 10. mars. De orienterte om prosessen og hovedanbefalingene til Irlands kontaktpunktet mht. forbedringer av institusjonelt oppsett, promoteringsarbeid og klagesaksbehandling. Ekeløve-Slydal og Sand har svært positive erfaringer med å delta i peer review-prosessen, som en nyttig øvelse for å styrke kontaktpunktordningen, og opplever at Irlands kontaktpunkt er motivert for å følge anbefalingene fra peer review-rapporten.

6. KONTAKTPUNKTETS INFORMASJONSARBEID (10:45 – 11.20)

6.1. KONTAKTPUNKTETS ÅRSRAPPORT OG DIALOGMØTE 25. APRIL

Elgesem og sekretariatet orienterte. Årsrapporten ble lansert på Litteraturhuset 25. april med et dialogmøte og påfølgende panelsamtaler med Kontaktpunktets interessenter angående vårt arbeid og åpenhetsloven og behov for veiledning. Det var godt oppmøte og interessante panelsamtaler, og innledning fra statssekretær fra henholdsvis NFD og BFD.

Se tre nettsaker på Kontaktpunktets hjemmesider. [Her](#) [her](#) og [her](#).

Se vedlagt skriftlig oppsummering fra møtet.

6.2. KONTAKTPUNKTETS NÆRINGSLIVSUNDERSØKELSE

Elgesem, Ekeløve Slydal og sekretariatet ved Sand innledet. Kontaktpunktet planlegger å gjennomføre og lansere neste næringslivsundersøkelse samtidig med Amnesty's undersøkelse. Opprinnelig var undersøkelsen planlagt gjennomført annethvert år. Det foreslås å utsette undersøkelsen til etter at åpenhetsloven har virket en stund, for å fange opp effekten av denne, tentativt mot slutten av 2022 eller senere. Det foreslås å drøfte med Forbrukertilsynet utforming av undersøkelsen.

Vedtak: Kontaktpunktet holder dialog med Forbrukertilsynet om mulig samarbeid om Kontaktpunktets næringslivsundersøkelse. Kontaktpunktet planlegger foreløpig for felles lansering med Amnesty og at

undersøkelse gjennomføres tentativt sen høst 2022 med lansering 1. kvartal 2023, for å fange opp resultater av åpenhetsloven.

6.3. ARRANGEMENT PÅ ARENDALSUKA

Elgesem og Ekeløve-Slydal innledet. Amnesty planleggeret arrangement på Arendalsuka om åpenhetsloven, der Kontaktpunktet vil delta.

6.4. ARRANGEMENT OM ÅPENHETSLOVEN I SAMARBEID MED NIM - NORGES INSTITUSJON FOR MENNESKERETTIGHETER

Elgesem orienterte. NIM planlegger å avholde et seminar med en panelsamtale om åpenhetsloven i seminarrekken «Menneskerettigheter i hagen». Seminaret vil filmes 14. juni. Kontaktpunktets leder Frode Elgesem vil delta i panelet, sammen med representanter fra Forbrukertilsynet og sivilt samfunn.

6.5. DILEMMASAMLING I SAMARBEID MED NHO OG TRANSPARENCY INTERNATIONAL

Elgesem og sekretariatet ved Halsaa orienterte. Det vises til protokoll fra møtet i Kontaktpunktet 7. februar, der flertallet støtter at Kontaktpunktet bidrar til utarbeidelse av en dilemmasamling som et verktøy for næringslivet til å håndtere dilemmaer knyttet til aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv, og der sekretariatet fikk i oppdrag å arbeide videre med å ferdigstille dilemmasamlingen.

Verktøyet har blitt bearbeidet av en arbeidsgruppe med representanter fra NHO, Transparency International og Kontaktpunktet. Medlemmene har fått tilsendt et utkast til å gi eventuelle skriftlige innspill innen påske.

Vedtak: Sekretariatet arbeider videre med å ferdigstille dilemmasamlingen.

7. EVENTUELT (11:20 – 11:30)

7.1. KOMMISJONENS DIREKTIVFORSLAG OM TILBØRLIG AKTSOMHET FOR BÆREKRAFT FOR FORETAK – MULIGHET TIL Å SENDE DIREKTE INNSPILL TIL KOMMISJONEN

Elgesem og Tonstad orienterte. Kontaktpunktet sendte høringsinnspill til Barne- og familiedepartementet (BFD) om overnevnte direktivforslag. De har sendt informert om at det er anledning til å sende innspill direkte til kommisjonen gjennom den felleseuropeiske høringen som pågår med frist 23. mai 2022. Medlemmene mente det ville være nyttig at Kontaktpunktet også sender et kortere innspill direkte til kommisjonen. Sekretariatet utarbeider utkast som sendes på e-post sirkulasjon.

Vedtak: Kontaktpunktet sender høringsinnspill basert på innspillet til BFD til EU-kommisjonen.

A. KOMMENDE ARRANGEMENT

Møtetider i Kontaktpunktet våren 2022

20. juni

Møter i OECD:

20. juni: Møte i nettverket for nordisk-baltiske kontaktpunkt

27. – 29 juni: OECD WPRBC – OBS FYSISK MØTE I PARIS!!

30. juni – 1. juli: OECD NCP Network Meeting. OBS FYSISK MØTE I PARIS!

VEDLEGG TIL PUNKT 6.1: KONTAKTPUNKTETS ÅRSRAPPORT OG DIALOGMØTE 25. APRIL

Kontaktpunktets årsrapport ble lansert på Litteraturhuset 25. april med et dialogmøte og påfølgende panelsamtaler med Kontaktpunktets interessenter angående vårt arbeid og åpenhetsloven og behov for veiledning. Det var godt oppmøte og interessante panelsamtaler, og innledning fra statssekretær fra henholdsvis NFD og BFD. Det vedlegges en skriftlig oppsummering fra møtet.

Statssekretær Andreassen fra NFD la vekt på at bedrifter ønsker mer kunnskap om OECDs retningslinjer og aktsomhetsvurderinger og at Kontaktpunktets opplæring av næringslivet gjennom kurs og seminarer har stor betydning.

Utenriksdepartementets representant Dirdal viste til satsingen på norsk næringsliv som skal inn på store fremvoksende og mer krevende markeder. Det vil medføre økte krav til aktsomhetsvurderinger og veiledning av Kontaktpunktet er derfor et viktig og verdsett arbeid, understreket Dirdal.

Se tre nettsaker på Kontaktpunktets hjemmesider. [Her](#) [her](#) og [her](#).

GODE TILBAKEMELDINGER PÅ KONTAKTPUNKTETS ARBEID, MEN GJENNOMGÅENDE ØNSKE OM MER VEILEDNING

Kontaktpunktet fikk gode tilbakemeldinger på sitt arbeid. Det var en gjennomgående tilbakemelding at det var sterkt ønske om at Kontaktpunktet ga veiledning og kurs for bedrifter. Alle parter fremhevet at det er et stort veiledningsbehov, særlig i lys av åpenhetsloven. NHO ba også Kontaktpunktet vurdere mulighetene for kortere og hyppigere kurs enn tre dagers-kurset. NHO trakk fram klagesaksbehandling og at det synes å være for lav terskel for å ta saker til behandling. LO påpekte at bedrifter i bransjer med utfordringer hjemme også kan ha behov for Kontaktpunktets kompetanse om ansvarlig næringsliv. LO trakk videre fram tillitsvalgte rolle i bedrifter og oppfordret til at disse kan delta på Kontaktpunktets kurs. ForUM understreket at Kontaktpunktet gjør en viktig oppgave og bør få tilført mer midler for å drive veiledning av bedrifter slik at de kan svare på etterspørselen fra bedrifter om veiledning og kurs. ForUM viste også til positiv utvikling ved at Kontaktpunktet og klagemekanismen har blitt bedre kjent blant sivilsamfunnsorganisasjoner. På den kritiske siden fremhevet ForUM at klagesaksbehandling tar for lang tid.

KONTAKTPUNKTETS ROLLE OG RESSURSER SOM EKSPERTORGAN

Elgesem viste til at dialogmøtet er et viktig forum for å vise åpenhet om Kontaktpunktets arbeid og få innspill om retningen. Han takket for alle verdifulle innspill, både fra arbeidslivets parter, sivilsamfunn og myndigheter. Han viste til at Kontaktpunktet har notert seg at alle parter understreker at det er et stort behov for veiledning fra Kontaktpunktet som et ekspertorgan på ansvarlig næringsliv og aktsomhetsvurderinger, og at Kontaktpunktet vil bidra med veiledning til næringslivet med de begrensede ressursene vi har til rådighet. Han viste også til at Kontaktpunktet etterstreber effektiv og rask klagebehandling, men understreket at meklingsprosessen der vi må respektere at de også trenger tid i ulike faser. Når det gjelder spørsmål om terskel for å ta inn klager viste han til prosedyrereglene fastslått i OECD og Kontaktpunktet.

PANELSAMTALE OM ÅPENHETSLOVEN

Det ble også holdt en panelsamtale om åpenhetsloven og behov for veiledning, ledet av fagdirektør Tonstad. Statssekretær Fagervik fra BFD holdt åpningsinnlegg og viste til at åpenhetsloven er basert på OECDs retningslinjer, men er ikke en erstatning for retningslinjene, som favner bredere enn loven. Hun viste også til at bedrifter har behov for god veiledning i lys av åpenhetsloven og at det avhenger av et godt samarbeid mellom Forbrukertilsynet og Kontaktpunktet, som allerede er etablert. Også i denne panelsamtalen viste alle interessentene til behov for økt veiledning for å gjøre bedriftene i stand til å møte kravene i loven. Forbrukertilsynets Christopher Bjørnum oppfordret bedrifter til å komme i gang i arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og viste til at OECDs retningslinjer og veiledningsmaterieell har vært der lenge.